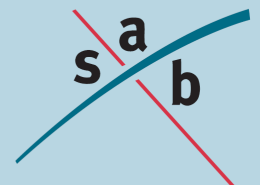

Notitie reikwijdte en detailniveau

Gebiedsontwikkeling Groote Haar

Gemeenten Gorinchem en Giessenlanden

Datum 3 november 2015
Projectnummer: 140467

INHOUD

1	Inleiding	3
1.4	Wettelijk kader	12
1.5	M.e.r. nader toegelicht	17
1.6	Doel van notitie reikwijdte en detailniveau	19
2	Reikwijdte	20
2.1	Reikwijdte - geografisch	20
2.2	Reikwijdte - tijdshorizon	20
2.3	Reikwijdte - functioneel	20
3	Referentiesituatie en alternatief	29
3.1	Referentiesituatie	29
3.2	Alternatievenontwikkeling	29
4	Detailniveau	30
4.1	Geluid	30
4.2	Lucht	30
4.3	Geur	31
4.4	Water	31
4.5	Externe veiligheid	32
4.6	Verkeer	32
4.7	Slagschaduw	33
4.8	Duurzaamheid	33
4.9	Natuur	33
4.10	Landschap & cultuurhistorie	34
4.11	Archeologie	35
4.12	Wijze van beoordeling	36
4.13	Beoordelingskader	37
5	Procedure en planning	38
5.1	Rol van de actoren	38
5.2	Contactgegevens	38
5.3	Raadpleging	39
5.4	Planning	40

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De gemeente Gorinchem is voornemens om ten noorden van de kern Gorinchem een nieuw regionaal bedrijventerrein te realiseren, bedrijventerrein Groote Haar. Het betreft een duurzaam en innovatief bedrijventerrein met een bruto omvang van circa 62,5 ha en met ongeveer 37 ha netto uitgeefbaar terrein, dat mede is bedoeld voor bedrijven in de hogere milieucategorieën. Onderdeel van dit bedrijventerrein vormt een nieuw aan te leggen windmolenpark, bestaande uit 3 windturbines.

Teneinde het bedrijventerrein goed te kunnen ontsluiten, worden nieuwe op- en afritten op de snelweg A27 gerealiseerd. Deze nieuwe aansluiting op de A27 maakt als autonome ontwikkeling tevens deel van het in voorbereiding zijnde Tracébesluit Houten – Hooipolder'. Tussen de aansluiting op de A27 en het bedrijventerrein wordt een nieuwe verbindingsweg aangelegd, die de nieuwe aansluiting en het beoogde bedrijventerrein direct met elkaar verbindt.

Globale ligging van het plangebied

Bron: Google Maps, bewerking SAB

De integrale gebiedsontwikkeling Groote Haar bestaat derhalve uit de realisatie van een bedrijventerrein, de plaatsing van windturbines op het bedrijventerrein, alsmede de aanleg van een nieuwe verbindingsweg en nieuwe op- en afritten op de A27, zoals globaal aangegeven op voorgaande afbeelding. De ontwikkeling is gelegen op het grondgebied van twee gemeenten, te weten Gorinchem en Giessenlanden. Het toekomstige bedrijventerrein is geheel gelegen op grondgebied van de gemeente Gorinchem, evenals een klein deel van de nieuwe verbindingsweg. Het grootste deel van de verbindingsweg en de gehele nieuwe aansluiting op de A27 zijn gelegen op grondgebied van de gemeente Giessenlanden.

Om de gehele ontwikkeling mogelijk te maken, worden drie bestemmingsplannen in procedure gebracht, één voor het bedrijventerrein en het deel van de ontsluitingsweg dat op Gorinchems grondgebied ligt, één voor de aansluiting op de A27 en het deel van de verbindingsweg dat op grondgebied van de gemeente Giessenlanden ligt en ten slotte één bestemmingsplan voor de windturbines.

Het bestemmingsplan dat het bedrijventerrein Groote Haar mogelijk maakt is m.e.r.-plichtig vanwege het feit dat in het bestemmingsplan activiteiten mogelijk worden gemaakt, die zijn genoemd in het Besluit m.e.r. en waarvan de omvang boven de drempelwaarde van het Besluit m.e.r. ligt. Bovendien is het noodzakelijk om een passende beoordeling als bedoeld in de Natuurbeschermingswet 1998 op te stellen voor deze ontwikkeling. Voor het bestemmingsplan voor de windturbines geldt dat een vormvrije m.e.r.-beoordeling volstaat, omdat het maximale vermogen minder is dan 15 MegaWatt (namelijk een gezamenlijk vermogen van maximaal 10 MW). Ten aanzien van het bestemmingsplan voor de verbindingsweg en de nieuwe aansluiting op de A27 geldt geen m.e.r.-(beoordelings)plicht op grond van het Besluit m.e.r.. Ook hiervoor geldt echter de verplichting tot het maken van een passende beoordeling, waarmee er via dat spoor toch tot een plan-m.e.r.-plicht wordt gekomen. Vanwege het integrale karakter van het plan is ervoor gekozen om voor de gehele gebiedsontwikkeling, dus voor drie bestemmingsplannen ineens, één gecombineerde plan -/project-m.e.r. te doorlopen om ineens de milieueffecten van de gehele ontwikkeling in kaart te brengen en te beoordelen.

De start van deze gecombineerde m.e.r. bestaat uit het opstellen van voorliggende notitie reikwijdte en detailniveau. Deze notitie geeft inzicht in de reikwijdte en het detailniveau van het onderzoek dat in het MER¹ wordt beschreven. Hierbij wordt ingegaan op de (milieu)thema's die bij het onderzoek aan de orde komen en met welke diepgang ze worden onderzocht.

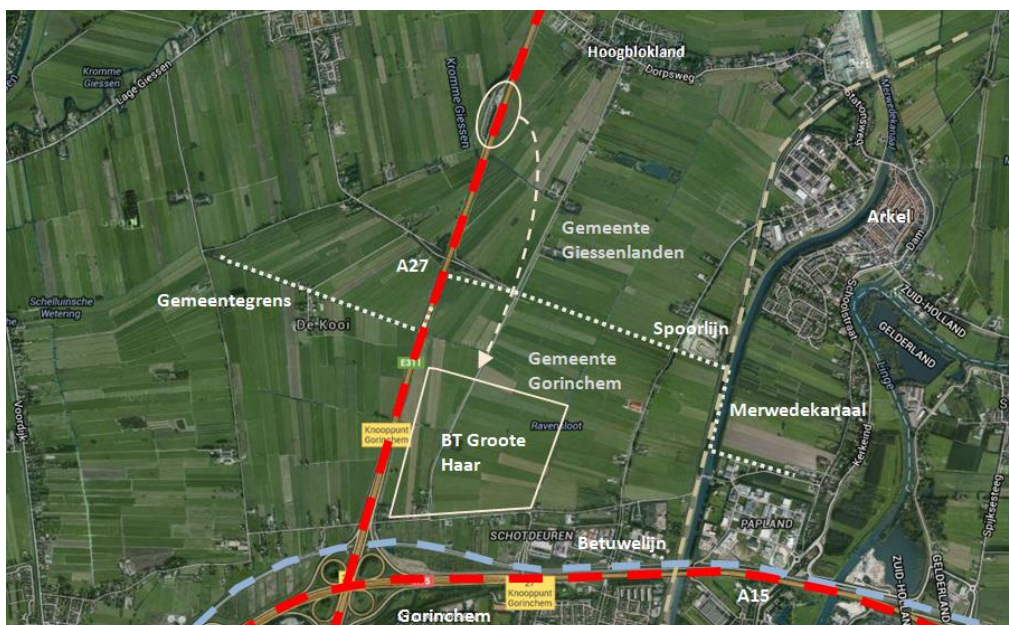
1.2 De locatie

Het plangebied van de gebiedsontwikkeling Groote Haar (bedrijventerrein, windturbines, verbindingsweg en aansluiting) bevindt zich ten noorden van de kern Gorinchem, op grondgebied van de gemeenten Gorinchem en Giessenlanden. Het betreft een momenteel betrekkelijk open poldergebied, dat deel uitmaakt van de Alblasserwaard en Vijfheerenlanden. Het plangebied is hoofdzakelijk in agrarisch gebruik en is voornamelijk ingericht als gras- en akkerland.

De ontwikkeling ligt tussen de bebouwde kom van Gorinchem aan de zuidzijde met de A15 en Betuwelijn, de A27 aan de westzijde, het Merwedekanaal en de spoorlijn aan de oostzijde en de kernen in het Groene Hart, Hoogblokland en Arkel, aan de noordzijde. Op de navolgende kaart is de ligging van het plangebied weergegeven.

---

¹ MER = milieueffectrapport = het resultaat van de procedure.

Globale ligging van het plangebied

Bron: Google Maps, bewerking SAB

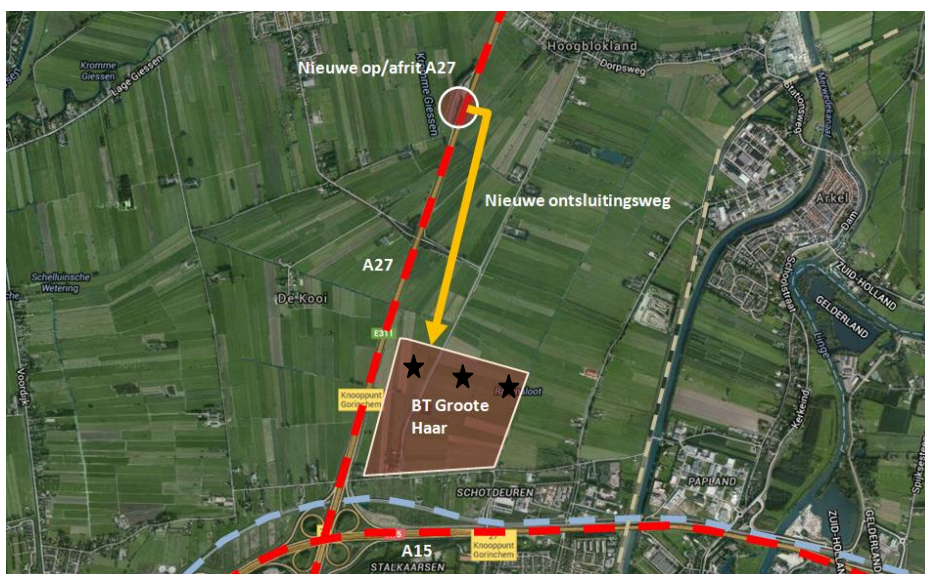
1.3 Voorgenomen ontwikkeling

1.3.1 Algemeen

De gebiedsontwikkeling Groote Haar bestaat uit de volgende (samenhangende) onderdelen:

- de realisatie van het bedrijventerrein Groote Haar;
- de realisatie van een windturbinepark, bestaande uit 3 windturbines met een gezamenlijk maximaal vermogen van 10 MW;
- de realisatie van nieuwe op- en afritten (aansluiting) op de A27
- de aanleg van een verbindingsweg tussen de aansluiting op de A27 en bedrijventerrein Goote Haar.

In het navolgende wordt op deze onderdelen ingegaan.

Globale tekening van het voornemen

Bron: Google Maps, bewerking SAB

1.3.2 **Bedrijventerrein Grootte Haar**

De ontwikkeling van het bedrijventerrein Grootte Haar werd reeds voorzien in de vorige eeuw. In 2000 is de structuurschets Bedrijvenpark Grootte Haar vastgesteld door de gemeenteraad van de gemeente Gorinchem; dit stuk vormde de basis voor de verdere planvorming. De planvorming heeft uiteindelijk geleid tot de vaststelling van het bestemmingsplan Gorinchem-Noord in 2011.

Dit bestemmingsplan is echter op het onderdeel van het bedrijventerrein vernietigd door de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State. Reden voor vernietiging was dat de uitvoering van zowel de tijdelijke als permanente ontsluiting van het terrein, via een nieuwe afrit op de A27, niet kon worden gegarandeerd binnen de planperiode van genoemd bestemmingsplan.

Rijkswaterstaat treft thans voorbereidingen voor het nemen van een Tracébesluit voor het tracé Houten – Hooipolder. Het Tracébesluit, dat rond mei 2016 als Ontwerp ter visie zal worden gelegd en naar verwachting in 2017 zal worden vastgesteld, voorziet primair in de verbreding van de A27 tussen Houten en Hooipolder. In het Tracébesluit wordt evenwel rekening gehouden met de realisatie van nieuwe op- en afritten ter plaatse van verzorgingsplaats Scheiwijk (gemeente Giessenlanden). Met het Tracébesluit, het nog vast te stellen bestemmingsplan en de daadwerkelijke realisatie van de nieuwe op- en afritten wordt de ontsluiting van bedrijventerrein alsnog juridisch geborgd.

Met Rijkswaterstaat zijn afspraken gemaakt over de aansluiting van het bedrijventerrein op de A27, waartoe extra op- en afritten wordt gerealiseerd. De procedures van enerzijds het Tracébesluit en anderzijds de bestemmingsplannen voor het bedrijventerrein Grootte Haar en de verbindingsweg en aansluiting zijn en worden op elkaar afgestemd.

Luchtfoto van huidige situatie plangebied met contour beoogde bedrijventerrein, de rood aangegeven strook betreft de bufferzone van de A27 die vrij moet blijven van bebouwing

Vanwege de voorbereiding van het Tracébesluit en hiermee het mogelijk maken van de ontsluiting van het bedrijventerrein, zijn in 2015 opnieuw kaders gesteld door de gemeenteraad van Gorinchem.

De bedoeling is op deze bijzondere locatie, op het scheidsvlak tussen het Groene Hart en de bestaande stadsgrens van Gorinchem een regionaal bedrijventerrein te realiseren. De locatie ligt strategisch ten opzichte van de A15, Betuwelijn en A27. Het plangebied heeft een omvang van circa 62,5 ha bruto, waarvan circa 37 ha netto uitgeefbaar bedrijventerrein. Gezien de bijzondere omgeving wordt een duurzaam, innovatief en toekomstgericht bedrijventerrein beoogd in een groen raamwerk. Het innovatieve karakter wordt primair gevonden in de toepassing van duurzaamheidsmaatregelen. Er wordt onder meer gedacht aan maatregelen als het toepassen van fotovoltaïsche zonne-energie, biomassa, warmte/koude-opslag en warmtewinning uit asfalt. Ook de realisatie van 3 windmolens (zie hierna) past binnen de doelstellingen voor het bedrijventerrein. Duurzaamheid wordt door de gemeente echter niet alleen (eng) geïnterpreteerd in de zin van energiemaatregelen, maar wordt breder uitgelegd. Een duurzaam bedrijventerrein is een toekomstbestendig bedrijventerrein. Duurzaamheid is ook uiting van een efficiënt grondgebruik, maar houdt tevens rekening met een zorgvuldige (landschappelijke) inrichting die recht doet aan de markante ligging van het gebied tussen de stad Gorinchem en het Groene Hart.

Doelstelling is een regionaal bedrijventerrein te realiseren. Vanwege de ligging van het bedrijventerrein, is het mogelijk plaats te bieden aan bedrijven in zwaardere milieucategorieën. Deze bedrijven kunnen vanwege conflicterende belangen met gevoelige functies thans geen plek vinden in stedelijk gebied en daarnaast biedt een dergelijk zwaarder type bedrijventerrein juist de mogelijkheid om niet passende functies in de kernen uit te plaatsen. Dergelijk bedrijfsareaal kan op de bestaande bedrijventerreinen niet worden gevonden.

De zonering van het bedrijventerrein is tot stand gekomen op basis van een uitwaartse zonering, vanuit de gevoelige functies (met name woningen) aan de Haarweg.

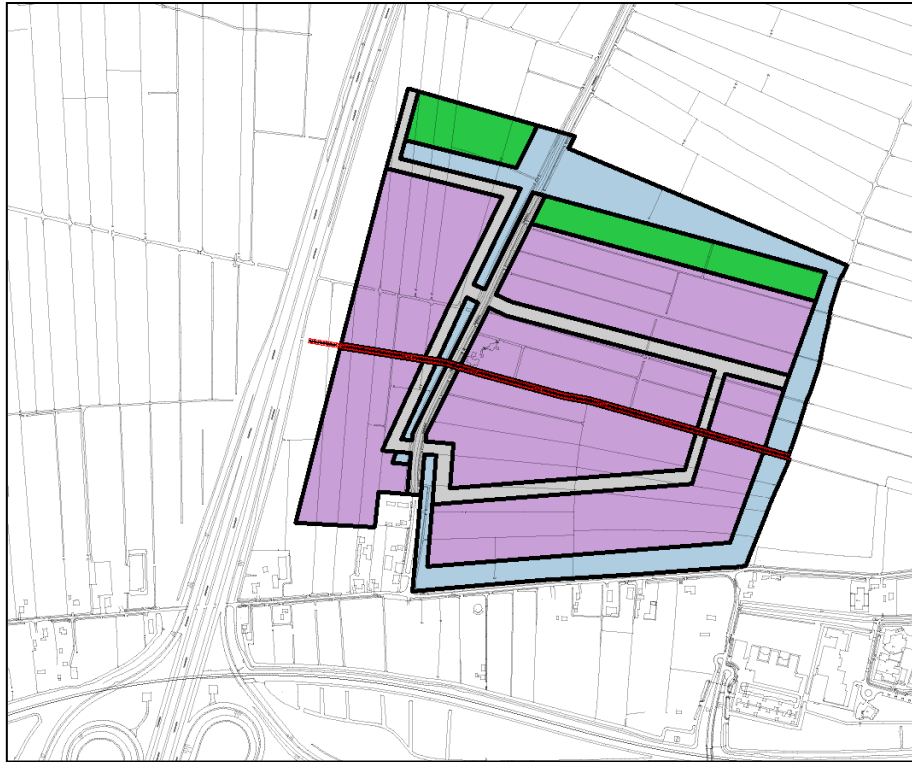
Hieronder is een kaartbeeld opgenomen van de beoogde inrichting van het bedrijventerrein. Het bedrijventerrein heeft een omvang van 62,5 ha bruto en een netto uitgeefbaar gebied van ongeveer 37 ha. Deze laatstgenoemde omvang sluit aan bij het in een in regionaal verband uitgevoerde behoefteonderzoek, waarin is aangetoond dat tot 2040 behoefte bestaat aan een bedrijventerrein met die omvang in de regio / in Gorinchem.

Onderstaande inrichting is een mogelijke inrichting van het gebied. Als gegeven mag de ontsluiting worden beschouwd. Het bedrijventerrein wordt extern ontsloten via de noordzijde, uitsluitend via een nieuw aan te leggen verbindingsweg naar een nieuw aan te leggen aansluiting op de A27. De nieuwe verbindingsweg zorgt ervoor dat bestaande wegen in de omgeving worden ontzien c.q. niet worden aangewend voor het vervoer van en naar het bedrijventerrein. De interne ontsluiting wordt nog nader uitgewerkt, maar zal vermoedelijk als een ringweg worden ingericht.

De inrichting wordt voorts bepaald door de groen- en waterstructuur. De waterpartij aan de zuidkant van het terrein zorgt ervoor dat tussen het bedrijventerrein en de Haarweg een buffer ontstaat. Bedrijven aan deze kant van het bedrijventerrein worden

ook via de noordelijke verbindingsweg ontsloten. De Haarweg zal verkeersluw worden ingericht.

Daarnaast wordt de terreininrichting bepaald door de aanwezigheid van een west-oostelijk gelegen hogedruk aardgasleiding in het midden van het plangebied. Door de beschermingszone aan weerszijden ontstaat ter plaatse een onbebouwbare zone. De daadwerkelijke inrichting zal te zijner tijd worden bepaald door de feitelijke vraag naar kavels van een bepaalde omvang.

Tekening van het voorlopige inrichtingsplan voor bedrijventerrein Groote Haar

1.3.3 Op- en afritten A27 en verbindingsweg

In het in voorbereiding zijnde Tracébesluit voor de verbreding van de A27 tussen Houten en Hoopolder, wordt de realisatie van nieuwe op- en afritten ten behoeve van bedrijventerrein Groote Haar opgenomen als een autonome ontwikkeling. Ook het bedrijventerrein wordt in het Tracébesluit meegenomen als autonome ontwikkeling. De op- en afrit worden gerealiseerd ter hoogte van het bestaande tankstation Scheiwijk. Onderstaande afbeelding geeft het voorlopige ontwerp van de aansluiting weer.

Globale inrichtingstekening nieuwe op- en afritten A27 (bron: Tracébesluit)

Met het Tracébesluit, het nog vast te stellen bestemmingsplan voor de aansluiting en de daadwerkelijke realisatie van de nieuwe op- en afritten wordt de ontsluiting van bedrijventerrein juridisch geborgd. Met Rijkswaterstaat zijn afspraken gemaakt over de aansluiting van het bedrijventerrein op de A27. De procedures van enerzijds het Tracébesluit en anderzijds de bestemmingsplannen voor het bedrijventerrein Grootte Haar en de verbindingsweg zijn en worden op elkaar afgestemd.

Tussen de aansluiting op de A27 en het bedrijventerrein wordt een nieuwe verbindingsweg aangelegd. Ten behoeve van de plaatsbepaling van deze weg is een verkeerskundig onderzoek verricht. Hierbij zijn verschillende varianten onderzocht, die van elkaar verschillen wat betreft onder andere het aantakken op het bestaande wegennet.

Gekozen is voor de zogeheten 'Referentievariant', waarbij een solitaire verbindingsweg wordt gerealiseerd vanaf de aansluiting naar (uitsluitend) het bedrijventerrein. De weg sluit niet aan op het bestaande onderliggende wegennet. De Hoogbloklandseweg ontsluit in dit scenario het bedrijventerrein niet.

De Referentievariant wordt thans uitgewerkt in een ontwerp voor het tracé van de verbindingsweg.

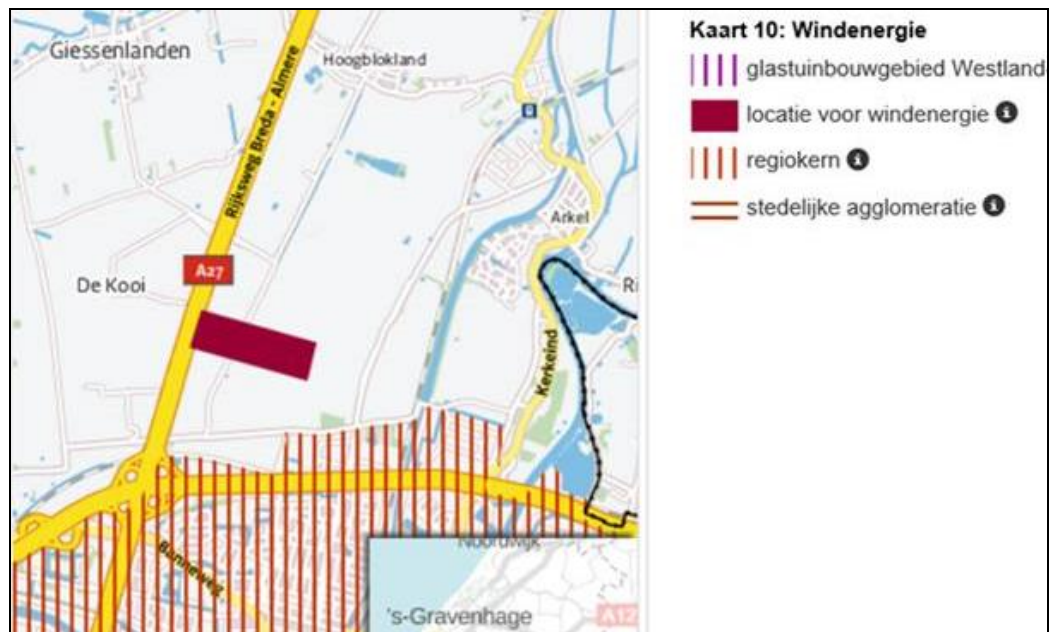
Referentievariant ontsluitingsweg bedrijventerrein Grootte Haar

1.3.4 Windturbines

Op het bedrijventerrein Groote Haar worden windturbines gerealiseerd. Hiermee wordt onder meer invulling gegeven aan de opgave om een duurzaam, innovatief en toekomstbestendig bedrijventerrein te realiseren.

De windturbines worden gerealiseerd in het kader van de afspraken, die de provincie Zuid-Holland met het Rijk heeft gemaakt. Deze afspraak houdt in dat in 2020 landelijk moet worden voorzien in 735,5 MW opgesteld vermogen op land. Hiervoor zijn 'locaties windenergie' aangewezen. Deze locaties zijn opgenomen op de kaartbijlage van de provinciale verordening. Bedrijventerrein Groote Haar is als locatie opgenomen in dit provinciaal beleid en staat genoteerd voor de realisatie van 9 MW.

Er bestaan voornamelijk geen harde afspraken over de ligging van dit windmolenpark. Wel is er een zoekgebied opgenomen voor de realisatie van een locatie voor windenergie in de provinciale Verordening Ruimte 2014, waarop de beoogde locatie globaal staat aangeduid. Voorts is een bestuursovereenkomst gesloten tussen de gemeente Gorinchem en de provincie Zuid-Holland, waarin is overeengekomen dat de gemeente zich inspant voor de realisatie van genoemde 9 MW en waartoe voor juli 2016 een ontwerpbestemmingsplan in procedure wordt gebracht.

Uitsnede uit kaartbeeld Provinciale Verordening Ruimte 2014

De plannen zijn inmiddels verder uitgewerkt. Het is de bedoeling 3 windmolens te realiseren. Deze hebben de volgende technische specificatie:

- Vermogen, maximaal 10 MW totaal (circa 3 MW elk);
- Ashoogte, maximaal 120 m;
- Wiek lengte, maximaal 55 m.

Onderstaand is een kaartbeeld opgenomen met het zoekgebied van de beoogde windmolens.

Schematisch kaartbeeld met zoekzone voor ligging windmolens

1.3.5 Experimentenstatus Crisis- en herstelwet

De realisatie van het bedrijventerrein Groote Haar valt onder de Crisis- en herstelwet (Chw). De gemeente Gorinchem heeft bij het ministerie van Infrastructuur en Milieu een aanvraag ingediend om in aanmerking te komen voor de experimentenstatus op grond van artikel 7c van het Besluit Uitvoering Crisis- en herstelwet. Het bedrijventerrein Groote Haar wordt meegenomen in de 10^e tranche.

De status als experiment maakt het mogelijk om voor het gebied een zogeheten 'bestemmingsplan met verbrede reikwijdte' vast te stellen. Zo'n bestemmingsplan kan, vooruitlopend op de nieuwe Omgevingswet, al gebruik maken van de nieuwe mogelijkheden die de Omgevingswet zal bieden.

Een onderdeel van de experimentenstatus is de mogelijkheid om te kunnen afwijken van artikel 3.21 onder 2 van de Wet ruimtelijke ordening, opdat een planperiode van 20 jaar kan worden gehanteerd. Dit is noodzakelijk vanwege de voorziene lange ontwikkelperiode van het bedrijventerrein Groote Haar.

Voorts zullen de mogelijkheden worden verkend om te anticiperen op de Omgevingswet door bijvoorbeeld globale planregels op te nemen, de onderzoeksplicht deels door te schuiven naar het stadium van vergunningverlening. Daarnaast worden eventueel gebiedsgerichte milieuvorschriften toegepast.

Voor de goede orde moet worden aangetekend dat uitsluitend het bedrijventerrein onder de experimentenstatus valt. Dit geldt niet voor de nieuwe ontsluitingsweg en de nieuwe op- en afritten van de A27.

1.4 Wettelijk kader

1.4.1 Algemeen

Voor bepaalde plannen is het verplicht om een m.e.r. uit te voeren. Het gaat daarbij om wettelijk of bestuursrechtelijk verplichte plannen:

1. waarvoor een passende beoordeling nodig is op grond van artikel 19j, tweede lid van de Natuurbeschermingswet 1998;
2. die een activiteit mogelijk maken als genoemd worden in onderdeel C of D van de bijlage bij het Besluit m.e.r. dan wel daarvoor een kader stellen;
3. die het besluit zijn op grond waarvan het direct mogelijk is een activiteit als genoemd in onderdeel C of D van de bijlage van het Besluit m.e.r. uit te voeren;
4. die activiteiten betreffen die als zodanig is aangewezen in de provinciale Milieuverordening / Omgevingsverordening. Omdat hiervan in dit geval geen sprake is, wordt in de navolgende paragrafen op deze mogelijkheid niet verder ingegaan.

In de navolgende paragrafen wordt ingegaan op de wet- en regelgeving zoals genoemd onder punt 1 tot en met 3.

1.4.2 Natuurbeschermingswet 1998

Wettelijk kader

Op grond van artikel 19j, eerste lid, aanhef en onder a, van de Natuurbeschermingswet 1998 (hierna: Nbw 1998), moet de gemeenteraad bij het nemen van een besluit tot het vaststellen van een bestemmingsplan dat, gelet op de instandhoudingsdoelstelling voor een Natura 2000-gebied, de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten in dat gebied kan verslechteren of een significant verstorend effect kan hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen, rekening houden met de gevolgen die het plan kan hebben voor het gebied. Ingevolge het tweede lid van dit artikel moet bij een bestemmingsplan, dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, maar die afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kunnen hebben voor het desbetreffende gebied, alvorens het plan vast te stellen een passende beoordeling van de gevolgen voor het gebied waarbij rekening wordt gehouden met de instandhoudingsdoelstelling van dat gebied.

Op grond van artikel 7.2a, eerste lid van de Wet milieubeheer zijn bestemmingsplannen, waarvoor een passende beoordeling moet worden gemaakt, m.e.r.-plichtig.

Toetsing

Het plangebied ligt nabij een viertal Natura 2000-gebieden, te weten "Lingegebied & Diefdijk-Zuid", "Loevestein, Pompveld & Kornsche Boezem", "Biesbosch" en "Zouweboezem".

In het kader van de beroepsprocedure tegen het deels vernietigde bestemmingsplan Gorinchem-Noord is een voortoets uitgevoerd. De voortoets vormt de oriëntatiefase waarin een antwoord wordt gegeven op de vraag of er al dan niet (significante) effecten zijn te verwachten als gevolg van de uitvoering van het bestemmingsplan op de nabij gelegen Natura 2000-gebieden.

In de voortoets is tot de conclusie gekomen, dat rekening moet worden gehouden met een toename van de stikstofdepositie als gevolg van de komst van bedrijven en de daarmee gepaard gaande verkeersaantrekkende werking. In alle Natura 2000-gebieden zijn zogenaamde stikstofgevoelige habitats gelegen. Voor deze habitats is een grens bepaald waarboven het risico bestaat dat de kwaliteit van het habitat significant wordt aangetast door de verzurende en/of vermestende invloed van atmosferische stikstofdepositie, de kritische depositie waarde. Wanneer de achtergrondconcentratie van stikstof (de in de lucht aanwezige stikstof) hoger is dan de kritische depositiewaarde is er sprake van een overspannen situatie en kan een toename tot significante effecten leiden.

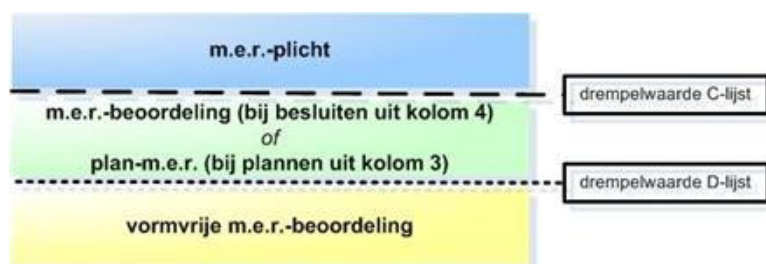
Ook is niet uitgesloten dat als gevolg van het verkeer dat over de nieuwe op- en afritten A27 en de verbindingsweg naar het bedrijventerrein rijdt, leidt tot een toename van de stikstofdepositie.

Het bovenstaande betekent dat er vanuit de Natuurbeschermingswet 1998 sprake van een verplichting tot het opstellen van een planMER.

1.4.3 **Besluit m.e.r.**

Wettelijk kader

In het Besluit m.e.r. staat wanneer een m.e.r. of (vormvrije) m.e.r.-beoordeling aan de orde is. De activiteit die het project mogelijk maakt en het besluit over de activiteit zijn daarbij bepalend. In de C- en D-lijst in de bijlage bij het Besluit m.e.r. staat of sprake is van m.e.r.-plicht of (vormvrije) m.e.r.-beoordelingsplicht. Per categorie van activiteiten is een drempelwaarde voor de omvang van de activiteit gegeven.

Bovenstaande afbeelding laat zien dat wanneer een besluit over een activiteit die boven de C-drempel blijft voor dat besluit een m.e.r.-plicht geldt. Tussen de C- en D-drempel geldt een m.e.r.-beoordelingsplicht. Onder de D-drempel moet het bevoegd gezag via een vormvrije beoordeling nagaan of een formele m.e.r.-beoordeling nodig is. Dit ziet op de besluiten op grond waarvan de activiteit direct kan worden uitgevoerd.

- In een m.e.r.-beoordeling bekijkt het bevoegd gezag of een project mogelijk belangrijke nadelige milieugevolgen heeft. Als dat zo is, moet een m.e.r.-procedure worden doorlopen. Het bevoegd gezag mag de m.e.r.-beoordelingsprocedures ook overslaan en direct de m.e.r.-procedure volgen.
- Ook in de vormvrije m.e.r.-beoordeling bekijkt het bevoegd gezag of een project mogelijk belangrijke nadelige milieugevolgen heeft. Deze beoordeling is vormvrij: de wet schrijft geen procedure voor.

Voor plannen, die een kader vormen voor een activiteit waarvoor op grond van de bijlage bij het Besluit m.e.r. een m.e.r. moet worden doorlopen dan wel een formele m.e.r.-beoordeling moet worden opgesteld, moet een planMER worden opgesteld.

Toetsing

In het kader van de planvorming zijn de onderdelen van het plan getoetst aan de activiteiten waarvoor het Besluit m.e.r. van toepassing is. Er is geconstateerd dat de volgende activiteiten (mogelijk) relevant zijn:

1. de aanleg van een industrieterrein;
2. bedrijven die op het bedrijventerrein toegelaten worden in de Staat van bedrijfsactiviteiten;
3. de realisatie van windturbines;
4. de op- en afritten op de A27 (aansluiting)
5. de realisatie van de verbindingsweg

Hieronder wordt nader op deze onderwerpen ingegaan.

1. Aanleg van een industrieterrein

De activiteit 'aanleg of uitbreiding van een industrieterrein' is genoemd in onderdeel D van de bijlage van het Besluit m.e.r.. Bij deze activiteit bedraagt de drempelwaarde "een oppervlakte van 75 hectare of meer". De drempelwaarden van onderdeel D zijn indicatief. Dit betekent dat wanneer de omvang van de activiteit onder de drempelwaarden blijft, er niet direct een m.e.r.- (beoordelings)plicht bestaat, maar een vormvrije m.e.r.-beoordeling moet worden uitgevoerd om dat te bepalen. Het betreft een zogenaamde vergewisplicht: het bevoegd gezag moet zicht ervan vergewissen dat er daadwerkelijk geen belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu optreden en er daardoor aanleiding is om alsnog een m.e.r.- (beoordelings)procedure te doorlopen. Indien de omvang van de activiteit boven de drempelwaarde komt, geldt voor het besluit een plicht tot het uitvoeren van een m.e.r.-beoordeling.

Het bedrijventerrein Groote Haar heeft op grond van bestemmingsplan Gorinchem-Noord een bruto-oppervlakte van 67,6 ha gekregen, waarvan circa 37 ha netto uitgeefbaar terrein. Daarmee wordt de drempelwaarde uit het Besluit m.e.r. niet overschreden. Dit betekent dat voor het bestemmingsplan in eerste instantie een vormvrije m.e.r.-beoordeling moet worden uitgevoerd.

2. Staat van bedrijfsactiviteiten

Het betreft hier de vraag of binnen het bestemmingsplan bedrijven worden toegestaan die als m.e.r.- (beoordelings)plichtige activiteit kunnen worden aangemerkt dan wel waarvoor een vormvrije m.e.r.-beoordeling moet worden uitgevoerd. De m.e.r.-plicht voor een bepaald type bedrijf wordt bepaald door in welke onderdeel van de bijlage het bedrijf als activiteit is opgenomen alsmede de omvang daarvan. In onderstaande tabel is weergegeven welke m.e.r.-plicht wordt gekomen. Indien de activiteiten niet

worden genoemd in de bijlage van het Besluit m.e.r., is geen sprake van een zekere m.e.r.-plicht. De inhoud van de tabel ziet op het besluit op grond waarvan een bedrijf zich ter plaatse kan vestigen, dus de omgevingsvergunning voor het oprichten van een inrichting (aspect milieu). Uit deze tabel kan dus afgeleid worden of de omgevingsvergunning m.e.r.-(beoordelings)plichtig is dan wel dat eerst een vormvrije m.e.r.-beoordeling moet worden opgesteld.

	<u>onderdeel C</u>	<u>onderdeel D</u>
<u>boven</u> drempelwaarden	m.e.r.	m.e.r.-beoordeling
<u>onder</u> drempelwaarden	geen m.e.r., tenzij activiteit ook in onderdeel D opgenomen	vormvrije m.e.r.-beoordeling

Indien het bestemmingsplan typen bedrijvigheid mogelijk maakt die voorkomen in onderdeel C of D, met een omvang groter dan de drempelwaarde, is het te kwalificeren als een plan dat een kader stelt voor m.e.r.-(beoordelings)plichtige besluiten. Het plan is dan om die reden plan-m.e.r.-plichtig. Indien het bestemmingsplan typen bedrijvigheid mogelijk maakt die voorkomen in onderdeel D, met een omvang kleiner dan de drempelwaarde, dient een vormvrije m.e.r.-beoordeling te worden opgesteld. Dit betekent concreet dat het afhankelijk is van de typen bedrijven die in de Staat van Bedrijfsactiviteiten worden toegestaan (en de omvang ervan), of het bestemmingsplan m.e.r.-(beoordelings)plichtig is.

In het (deels vernietigde) bestemmingsplan Gorinchem-Noord is in artikel 5.3 aanvullend bepaald, dat activiteiten als genoemd in de C en D lijst van het Besluit milieueffectrapportage niet zijn toegestaan.

In het nieuwe bestemmingsplan is het echter de bedoeling een dergelijke bepaling niet opnieuw op te nemen. Dit betekent dat de vestiging van bedrijven die als activiteit worden genoemd in de onderdelen C en D als bijlage bij het Besluit m.e.r. niet kan worden uitgesloten. Om die reden is sprake van een m.e.r.-(beoordelings-)plicht. Zorgvuldigheidshalve is uitgegaan van het zwaarste scenario: het toestaan van een bedrijf dat als activiteit op de C-lijst wordt genoemd. Om die reden ontstaat op deze wijze de noodzaak tot het opstellen van een plan m.e.r.

3. Windturbines

Op grond van het Besluit m.e.r. geldt het oprichten van een windturbinepark als activiteit die is opgenomen in onderdeel D van de bijlage van het Besluit m.e.r.. Een windturbinepark is beschreven als een park bestaande uit ten minste drie windturbines. Hierbij geldt verder als drempelwaarde een gezamenlijk vermogen van 15 megawatt of meer of een aantal van 10 windmolens of meer.

In het nieuwe bestemmingsplan Groote Haar wordt de realisatie van maximaal drie windturbines mogelijk gemaakt. Het maximale vermogen is minder dan 15 MegaWatt (namelijk een gezamenlijk vermogen van maximaal 10 MW). Om die reden wordt onder de drempelwaarden gebleven. In dit geval is geen sprake van een m.e.r.-beoordelingsplicht, maar wel van de verplichting een vormvrije m.e.r.-beoordeling uit te voeren.

4. De op- en afritten van de A27 (aansluiting)

De realisatie van de op- en afritten van de A27 kan worden beschouwd als een wijziging van een autosnelweg, als bedoeld in onderdeel D.1.1 van de bijlage bij het Besluit m.e.r.. De omvang van de wijziging is echter zeer beperkt en blijft daarmee onder de bij deze activiteit behorende drempelwaarde van 'een tracélengte van 5 kilometer of meer'. Omdat het bestemmingsplan het besluit m.e.r.-plichtige besluit is, kan in eerste instantie worden volstaan met een vormvrije m.e.r.-beoordeling.

5. De verbindingsweg

In onderdeel C 1.2 van de bijlage bij het Besluit m.e.r. is de aanleg van een autosnelweg of autoweg en in onderdeel C 1.3 de aanleg van een weg met vier of meer rijstroken als activiteit genoemd. De verbindingsweg betreft in ieder geval geen autosnelweg en evenmin een weg bestaande of vier of meer rijstroken. Beoordeeld moet dan worden of de verbindingsweg moet worden gekwalificeerd als een autoweg. Onder een autoweg in de zin van het Besluit m.e.r. wordt verstaan:

- een weg met navolgend verkeersbord:

- een weg die voldoet aan drie volgende vereisten:
  - a. de weg moet bestemd zijn voor autoverkeer;
  - b. de weg dient alleen toegankelijk te zijn:
    - via knooppunten (hoofdrijbanen van de autoweg zijn ongelijkvloers gekruist) of
    - door verkeerslichten geregelde (gelijkvloerse of ongelijkvloerse) kruispunten of;
    - via rotondes of verkeerspleinen (volgens de toelichting bij het Besluit m.e.r. worden deze gelijkgesteld met kruispunten die door verkeerslichten geregeld zijn, omdat het gaat om de toeritdosering en doorstroombaarheid van het verkeer);
  - c. het is verboden op de weg te stoppen of te parkeren.

De verbindingsweg is toegankelijk via de A27 en loopt tot op het bedrijventerrein, waar het aansluit op de toegangswegen van de bedrijven op dit terrein. De weg zal niet worden voorzien van het verkeersbord als op de vorige pagina is weergegeven. De weg is wel bestemd voor autoverkeer en er zal op de nieuwe verbindingsweg niet gestopt mogen worden en evenmin geparkeerd. De toegankelijkheid van de weg bepaalt derhalve of er sprake is van een zekere m.e.r.-plicht. De toegang via de A27 voldoet in ieder geval aan de intentie om van een autoweg te kunnen spreken. Dit is anders bij de aansluiting op de wegenstructuur op het bedrijventerrein. Hier is geen sprake van een knooppunt, een door verkeerslichten geregeld kruispunt of een rotonde dan wel verkeersplein. Daarmee is de aanleg van de verbindingsweg geen activiteit als opgenomen in het Besluit m.e.r. en is er geen sprake van een zekere m.e.r.-plicht voor de aanleg daarvan.

Conclusie

Op grond van het bovenstaande wordt voor de diverse onderdelen van de gebiedsontwikkeling Groote Haar het volgende geconcludeerd:

activiteit	m.e.r.-plicht
de aanleg van een industrieterrein	vormvrije m.e.r.-beoordeling
bedrijven die op het bedrijventerrein toegelaten worden in de Staat van bedrijfsactiviteiten	plan-m.e.r.
de realisatie van windturbines.	vormvrije m.e.r.-beoordeling
de op- en afritten op de A27 (aansluiting)	vormvrije m.e.r.-beoordeling
de realisatie van de verbindingsweg.	geen sprake van een m.e.r.-plicht

Concluderend blijkt vanuit het Besluit m.e.r. de verplichting tot het opstellen van een plan-m.e.r.

1.4.4 Conclusie

Uit voorgaande blijkt dat vanuit de Natuurbeschermingswet 1988 de verplichting voortvloeit een plan-m.e.r. op te stellen, aangezien het nodig is een passende beoordeling uit te voeren. Deze plan-m.e.r.-plicht geldt ook op grond van het Besluit m.e.r. vanwege het feit dat het bestemmingsplan een kaderstellend plan is voor bedrijfsactiviteiten die zijn genoemd in het Besluit m.e.r.. Voor de aanleg van het bedrijventerrein en de realisatie van de windturbines geldt een vormvrije m.e.r.-beoordeling en voor de verbindingsweg is geen sprake van een m.e.r.-plicht. Omdat toch een m.e.r. moet worden doorlopen, is besloten in het op te stellen MER de gehele gebiedsontwikkeling te beoordelen.

Wat betreft de realisatie van de windturbines geldt dat de op te stellen plan-m.e.r. tevens een antwoord zal geven op de vraag of belangrijke nadelige effecten al dan niet zijn uit te sluiten. Hiermee hoeft deze in het kader van de omgevingsvergunningprocedure voor de windturbines niet opnieuw uitgevoerd te worden.

1.5 M.e.r. nader toegelicht

1.5.1 Het doel

Het algemene doel van de m.e.r. is dat bij de besluitvorming over plannen en besluiten het milieu een volwaardige plaats krijgt met het oog op de bevordering van een duurzame ontwikkeling. Hierdoor kan verontreiniging en aantasting van het milieu voorkomen worden door aanpassing van het project/plan of het treffen van maatregelen. De kern van de m.e.r. bestaat uit een MER waarin de milieueffecten van de ontwikkeling worden beschreven. Daarnaast wordt er een alternatief beschreven en beoordeeld.

Voor onderhavige ontwikkeling betekent dit dat het doel van de m.e.r. is om bij het besluit over de vaststelling van het bestemmingsplan Groote Haar (bedrijventerrein, windmolenpark, op- en afritten A27 en ontsluitingsweg) een volwaardige plaats te geven. Voor zover uit het m.e.r. blijkt dat mogelijke milieueffecten kunnen optreden,

zal onderzocht worden hoe hiermee wordt omgegaan. De uitkomsten van de m.e.r. worden gepresenteerd in het MER.

1.5.2 De procedure

De procedure bij deze m.e.r. is als volgt:

- a het opstellen van een notitie over de reikwijdte en het detailniveau van de m.e.r.;
- b kennisgeving en inspraak;
- c raadplegen van de bij de uitvoering van het plan betrokken bestuursorganen (zoals waterschap, provincie, omliggende gemeenten);
- d opstellen van een MER;
- e ter inzage legging van het MER;
- f advisering door de Commissie voor de m.e.r.;
- g het bevoegde gezag neemt een definitief besluit, waarbij een motivering van de rol van het MER en de inspraakreacties bij de verdere besluitvorming is opgenomen;
- h bekendmaking van het besluit;
- i evaluatie. Het bevoegde gezag evalueert de werkelijk optredende milieugevolgen zoals dat beschreven is in de evaluatieparagraaf van het plan. Het bevoegde gezag neemt zo nodig aanvullende maatregelen om de gevolgen voor het milieu te beperken.

1.5.3 De onderdelen van het MER

Het milieurapport bevat de navolgende onderdelen:

- a een beschrijving van hetgeen met de voorgenomen activiteit wordt beoogd;
- b een beschrijving van de voorgenomen activiteit, alsmede van de alternatieven daarvoor, die redelijkerwijs in beschouwing dienen te worden genomen, en de motivering van de keuze voor de in beschouwing genomen alternatieven;
- c een overzicht van eerder vastgestelde plannen die betrekking hebben op de voorgenomen activiteit en de beschreven alternatieven;
- d een beschrijving van de bestaande toestand van het milieu, voor zover de voorgenomen activiteit of de beschreven alternatieven daarvoor gevolgen kunnen hebben, alsmede van de te verwachten ontwikkeling van dat milieu, indien de activiteit noch de alternatieven worden ondernomen;
- e een beschrijving van de gevolgen voor het milieu, die de voorgenomen activiteit, onderscheidenlijk de beschreven alternatieven kunnen hebben, alsmede een motivering van de wijze waarop de gevolgen zijn bepaald en beschreven;
- f een vergelijking van de ingevolge onderdeel d beschreven te verwachten ontwikkeling van het milieu met de beschreven mogelijke gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit, alsmede met de beschreven mogelijke gevolgen voor het milieu van elk der in beschouwing genomen alternatieven;
- g een beschrijving van de maatregelen om belangrijke nadelige gevolgen op het milieu van de activiteit te voorkomen, te beperken of zoveel mogelijk teniet te doen;
- h een overzicht van de leemten in de onderdelen d en e bedoelde beschrijvingen ten gevolge van het ontbreken van de benodigde gegevens;
- i een samenvatting die aan een algemeen publiek voldoende inzicht geeft voor de beoordeling van het milieueffectrapport en van de daarin beschreven mogelijke gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit en van de beschreven alternatieven.

1.6 Doel van notitie reikwijdte en detailniveau

De notitie reikwijdte en detailniveau heeft tot doel een plan van aanpak voor te leggen aan betrokken partijen met betrekking tot het onderzoeksveld en de onderzoeksbreedte van de milieubeoordeling. In de onderhavige notitie wordt aangegeven welke onderwerpen worden meegenomen in het milieuonderzoek en met welke diepgang deze onderwerpen worden behandeld en beoordeeld bij verschillende alternatieven. De notitie reikwijdte en detailniveau vormt de leidraad voor de uitvoering van de m.e.r.

De volgende overwegingen zijn kaderstellend in het bepalen van de reikwijdte en het detailniveau:

- a voor het onderwerp moet redelijkerwijs in tijd en ruimte een causaal verband te leggen zijn tussen het plan en de milieugevolgen;
- b het detailniveau en de mate van uitvoerigheid moeten aansluiten bij het detailniveau en de mate van detaillering van het bestemmingsplan en de uitvoeringsbesluiten (ontgrondingsvergunning en natuurbeschermingswetvergunning);
- c uitgegaan moet worden van de ruimte die wettelijke en beleidsmatige kaders bieden.

2 Reikwijdte

2.1 Reikwijdte - geografisch

Het plangebied omvat de gronden als globaal weergegeven op de afbeeldingen in paragraaf 1.2. Het plangebied betreft zowel het gebied waar het bedrijventerrein Groote Haar wordt gerealiseerd (inclusief windmolens), als de locatie waar de nieuwe af- en afrit op de A27 wordt gerealiseerd, als de locatie waar de verbindingsweg wordt gerealiseerd.

Het studiegebied van een m.e.r. kan groter zijn dan de plangrenzen van het bestemmingsplan, omdat de milieueffecten verder kunnen reiken dan de grenzen van dit plangebied. In het MER wordt daarom, indien noodzakelijk, een groter studiegebied aangehouden, waarbij de omvang van het studiegebied per milieuaspect kan verschillen. In voorliggend MER is hiervan sprake doordat bijvoorbeeld de effecten van de voorgenomen ontwikkeling worden beoordeeld op natuurgebieden die verder weg liggen.

Omgekeerd kunnen ontwikkelingen van buiten het plangebied ook van invloed zijn op de milieueffecten in het plangebied. Voor zover deze ontwikkelingen zich voordoen, zal daar rekening mee worden gehouden.

2.2 Reikwijdte - tijdshorizon

De tijdshorizon van het op te stellen MER is in beginsel gelijk aan die van het bestemmingsplan voor het bedrijventerrein Groote Haar. Dit gedeelte van de gebiedsontwikkeling vormt een plan dat valt onder de Chw-wet. Dit heeft tot gevolg dat op grond van artikel 7c van het Besluit Uitvoering Chw een looptijd van twintig jaar mag worden aangehouden. Dit vormt het uitgangspunt voor de tijdshorizon van de gehele ontwikkeling, inclusief de op- en afritten van de A27, de verbindingsweg en de windturbines.

2.3 Reikwijdte - functioneel

2.3.1 Algemeen

In het MER worden de belangrijkste milieugevolgen van de realisatie van het bedrijventerrein Groote Haar inclusief de windmolenlocatie, de nieuwe op- en afritten op de A27 en de nieuwe verbindingsweg in beeld gebracht. Bij het in beeld brengen van de milieugevolgen wordt gebruik gemaakt van bestaande informatie, haalbaarheidsonderzoeken en milieuonderzoeken die ten behoeve van dit MER worden uitgevoerd.

Allereerst worden de kenmerken van het gebied en de bestaande situatie van het milieu beschreven, waarbij aandacht wordt besteed aan de aanwezige waarden, functies en belangen. Tevens zal worden gekeken naar de externe werking van het plangebied op kwetsbare functies in de directe nabijheid van het plangebied en vice versa. Zo ontstaat inzicht in de huidige milieuumte en de knelpunten daarbinnen.

Onder milieuruimte wordt verstaan de theoretische en fysieke speling tussen de aanwezige en toegestane milieubelasting op basis van de vigerende natuur- en milieuwetgeving.

In de navolgende paragraaf 2.3.2 van voorliggende notitie wordt kort ingegaan op de aard van het plan en de mogelijke milieugevolgen die dit met zich mee brengt. In paragraaf 2.3.3 worden vervolgens de bestaande gevoeligheden van het gebied weergegeven en de omgeving in relatie tot de ontwikkeling. Mede op basis hiervan wordt in paragraaf 2.4 per relevant milieuthema aangegeven op welk detailniveau dit in het MER behandeld wordt.

2.3.2 Aard van de ontwikkeling

Wat betreft de beschrijving van de aard van de ontwikkeling wordt verwezen naar paragraaf 1.3. De ontwikkeling betreft de realisatie van het bedrijventerrein Groote Haar met een bruto oppervlak van ongeveer 62,5 ha, de aanleg van een windmolenpark met drie windmolens, de realisatie van nieuwe op- en afritten op de A27, alsmede de aanleg van een ca. 1,5 km lange nieuwe verbindingsweg tussen de nieuwe op- en afritten op de A27 en het bedrijventerrein Groote Haar.

Gelet op de kenmerken van de voorgenomen ontwikkeling worden, in ieder geval, de volgende aspecten nader beschouwd: geluid, lucht (uitstoot van fijn stof en stikstof), natuur, water en verkeer.

1. Geluid

De beoogde bedrijfsactiviteiten op het bedrijventerrein kunnen een effect hebben op de omgeving wat betreft geluid. Hetzelfde geldt voor de nieuwe windmolens, die ook enige geluidshinder met zich meebrengen. Op pagina 11 is een kaartbeeld van dit windmolenpark opgenomen. Overigens zal wel de vestiging van zogenaamde 'grote lawaaimakers' op het bedrijventerrein worden uitgesloten.

Ten slotte zal het verkeer op de nieuwe op- en afritten en de nieuwe verbindingsweg voor enige geluidsproductie zorgen. Al deze mogelijke bronnen van geluidshinder dienen bij dit aspect nader in beeld te worden gebracht.

2. Lucht (fijn stof en stikstof)

De realisatie van het nieuwe bedrijventerrein Groote Haar, alsmede de verkeersaantrekkende werking die zich met zich meebrengt, deels op nieuwe infrastructuur die onderhavig plan ook mogelijk maakt (de op- en afritten op de A27 alsmede de nieuwe verbindingsweg), zorgen voor uitstoot van luchtverontreinigende stoffen. Dit dient in beeld te worden gebracht, zowel voor wat betreft fijn stof als stikstof. Stikstof is hiernaast ook een onderdeel dat bij het aspect natuur een rol speelt.

3. Geur

De bedrijven die op het bedrijventerrein worden gevestigd brengen mogelijk geurhinder met zich mee. In beeld moet worden gebracht of dit kan leiden tot geurhinder op bestaande gevoelige functies.

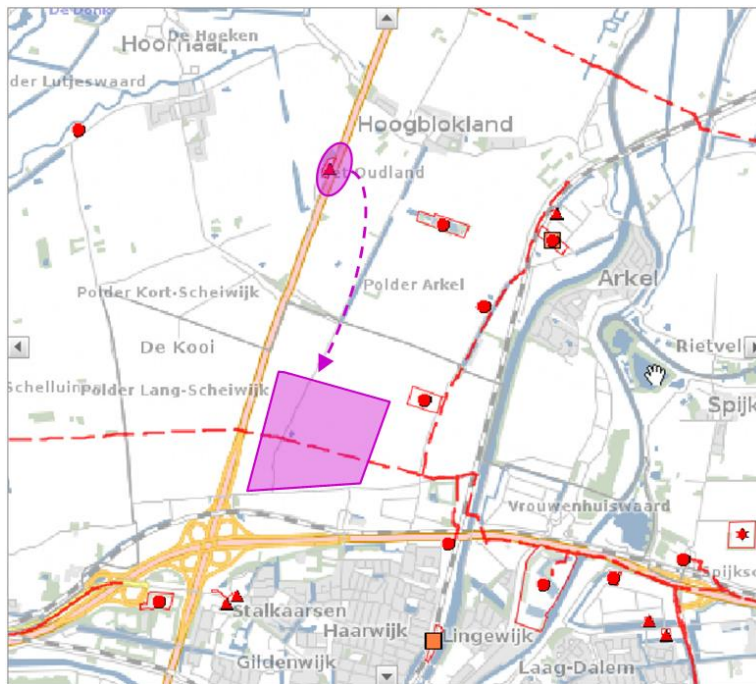
De bedrijven die worden gerealiseerd op het bedrijventerrein zijn ook gevoelig voor de geur van omringende (agrarische) bedrijven. Dit is echter in het kader van de milieueffectrapportage van minder belang. Op dit aspect zal het bestemmingsplan in het kader van de uitvoerbaarheid wel dienen in te gaan.

4. Water

De realisatie van het bedrijventerrein Groote Haar inclusief de beoogde nieuwe infrastructuur kan leiden tot effecten op de waterhuishouding.

5. Externe veiligheid

Bij externe veiligheid gaat het om de risico's als gevolg van het transport van gevaarlijke stoffen. Onderstaande afbeelding geeft een eerste indruk van de bestaande externe veiligheidsbronnen.

*Risico's nabij de gebiedsontwikkeling Groote Haar
(Bron: www.risicokaart.nl)*

Rondom en in het plangebied zijn de volgende externe veiligheidsrisicobronnen relevant:

- gevaarlijk vervoer A27;
- gevaarlijk vervoer A15;
- aardgastransportleiding;
- Betuwelijn;
- Merwedekanaal;
- het LPG-vulpunt bij benzinestation Scheiwijk aan de A27.

Onderhavig plan betreft de realisatie van een bedrijventerrein, op- en afritten van de A27 en een ontsluitingsweg. Binnen het bedrijventerrein kunnen zich bedrijven vestigen die activiteiten ontplooiën die veiligheidsrisico's met zich meebrengen (door bijvoorbeeld bepaalde bedrijfsinstallaties, opslag gevaarlijke stoffen, etc.). Als dit het geval is, vallen deze bedrijven onder het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi). Binnen het deels vernietigde bestemmingsplan Gorinchem-Noord is de vestiging van bedrijven, die vallen onder het Bevi, uitgesloten. In het nieuw bestemmingsplan zullen Bevi-bedrijven worden toegestaan, middels een afwijkingsbevoegdheid voor het college voor burgemeester en wethouders. Hiermee is de vestiging van Bevi-bedrijven

niet uitgesloten. In beeld moet worden gebracht wat de mogelijke milieu-gevolgen zijn van de vestiging van Bevi-bedrijven op het bedrijventerrein.

6. Verkeer

De realisatie van het bedrijventerrein Groote Haar inclusief de beoogde nieuwe infrastructuur leidt tot substantiële veranderingen wat betreft de verkeersintensiteiten in het gebied vanwege de aanleg van een nieuwe verbindingsweg, ondanks het feit dat het om een solitaire weg gaat, die alleen het bedrijventerrein ontsluit. De nieuwe verbindingsweg wordt niet aangesloten op bestaande wegen.

7. Slagschaduw

Windturbines veroorzaken als gevolg van de draaiende rotor een bewegende schaduw, de zogenoemde slagschaduw. Het is bekend dat dit op bepaalde plaatsen en onder bepaalde omstandigheden tot een hinderlijke wisseling van lichtsterkte kan zorgen. De mate van hinder wordt door verschillende factoren bepaald, zoals door de frequentie van passeren, de blootstellingsduur en door de intensiteit van de wisselingen in lichtsterkte. Daarnaast is de mate waarin de hinder optreedt ook afhankelijk van de opstelling.

8. Duurzaamheid

Het aspect duurzaamheid vormt een belangrijk onderwerp bij de ontwikkeling van het bedrijventerrein. Het realiseren van een duurzaam, innovatief en toekomstgericht bedrijventerrein staat immers voorop. Om die reden is dit een aspect dat nadere aandacht verdient in dit bestemmingsplan.

2.3.3 Gevoeligheden van de omgeving

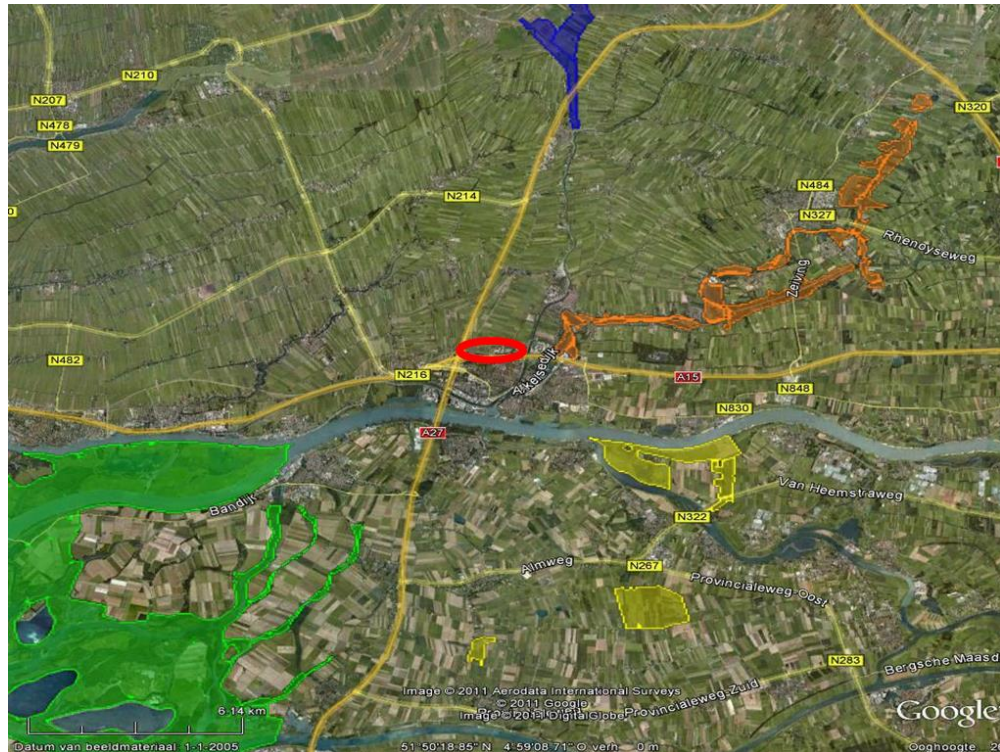
De gevoeligheden van het plangebied en de omgeving zijn zowel bepaald aan de hand van zowel gevoelige gebieden, die zijn gedefinieerd in bijlage III van de EEG-Richtlijn milieu-effectbeoordeling als aan gebieden, die worden beschermd in Rijks- en provinciaal beleid/wetgeving.

Het blijkt dat in de nabijheid van het plangebied de volgende zogenaamde gevoeligheden aanwezig zijn.

9. Natuur

Beschermde natuurgebieden

Het plangebied ligt nabij vier Natura 2000-gebieden, te weten “Lingegebied & Diefdijk-Zuid”, “Loevestein, Pompeveld & Kornsche Boezem”, “Biesbosch” en “Zouweboezem”. Het plangebied ligt niet binnen de grenzen van de beschermde gebieden, maar respectievelijk op ongeveer 1, 4, 6,5 en 8,5 kilometer afstand. In onderstaande figuur is de ligging van het plangebied ten opzichte van de Natura 2000-gebieden weergegeven.

Ligging plangebied (rood) ten opzichte van de Natura 2000-gebieden Biesbosch (groen), Zouweboezem (blauw), Lingedijk & Diefdijk (oranje) en Loevestein, Pompveld & Kornsche Boezem (geel) Bron: www.rijksoverheid.nl en Google Earth

EHS

Het onderstaande kaartbeeld geeft aan welke gebieden in de nabijheid zijn gelegen die onderdeel uitmaken van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Binnen het plangebied of in de directe omgeving zijn geen gronden gelegen die als EHS zijn aangewezen.

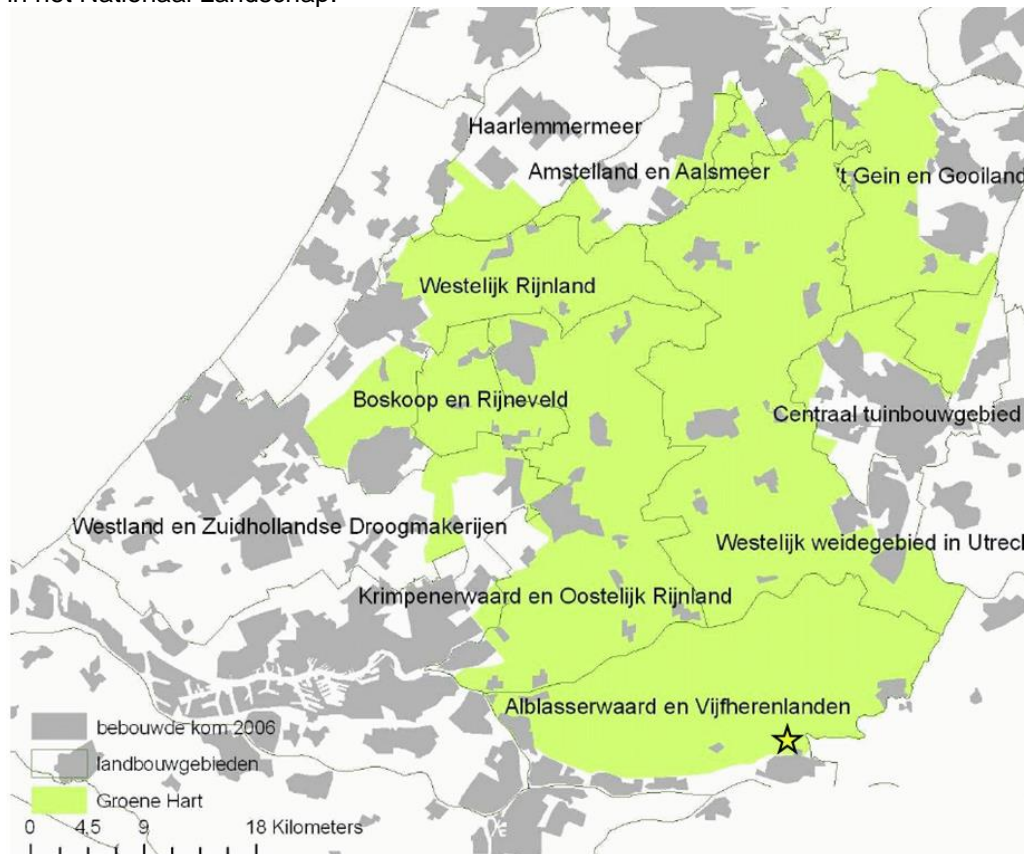

Kaartbeeld EHS en Natura 2000 (Visie Ruimte en mobiliteit 2014, provincie Zuid-Holland) met globale aanduiding plangebied (lichtpaars)

10. Landschap & cultuurhistorie

Landschap

Het plangebied is gelegen aan de rand van (dus ook in) Nationaal landschap Het Groene Hart. Het bedrijventerrein (met windturbines) is in het geheel buiten het Nationaal Landschap gepositioneerd, de nieuwe verbindingsweg en aansluiting liggen in het Nationaal Landschap.

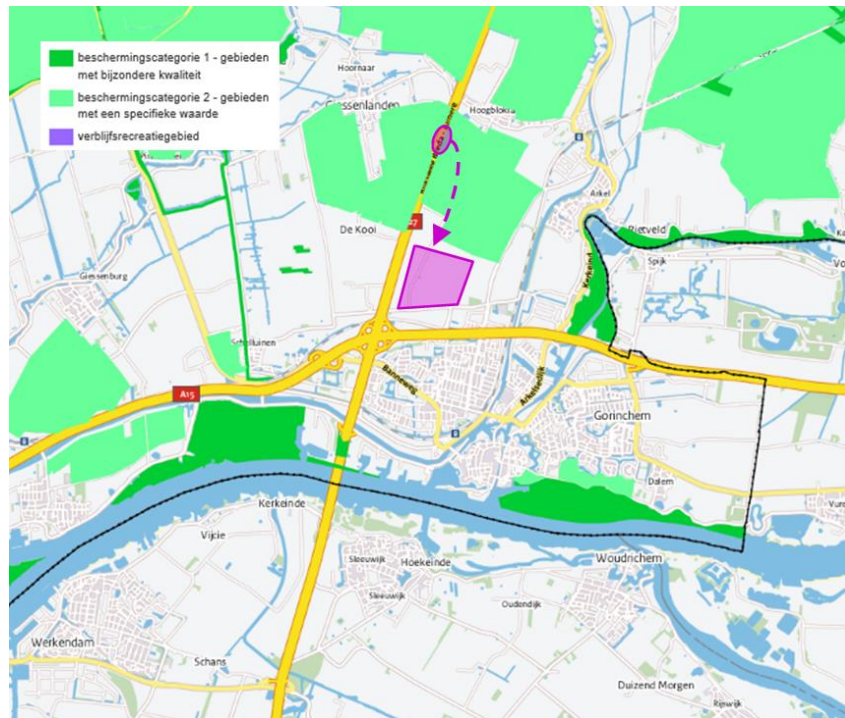
Kaartbeeld Groene Hart met globale aanduiding plangebied (gele ster)

Het Nationaal Landschap Groene Hart ligt in drie provincies: Zuid-Holland, Noord-Holland en Utrecht. De provincies willen eenduidig sturen in het Groene Hart met als doel de kernkwaliteiten van het Groene Hart te behouden en verder te ontwikkelen.

Weidevogelgebieden

Het plangebied ligt deels in gebieden die door de provincie zijn aangewezen als 'gebieden met een specifieke waarde' (categorie 2). De navolgende kaart geeft aan waar deze gebieden precies liggen. De provincie wil in deze gebieden specifieke waarden in stand houden omdat ze landschappelijk, ecologisch of qua gebruikswaarde bijzonder en kwetsbaar zijn.

Voor het gebied direct ten noorden van het bedrijventerrein en ter plaatse van de nieuwe op- en afritten A27 en de verbindingsweg, geldt dat dit een belangrijk weidevogelgebied is. Dit zijn gebieden, gelegen buiten de ecologische hoofdstructuur, vanwege de specifieke maatschappelijke verantwoordelijkheid voor deze karakteristieke en kwetsbare vogels.

Kaartbeeld ligging gebieden specifieke waarde (categorie 2), bron VRM Zuid-Holland met globale aanduiding plangebied (lichtpaars)

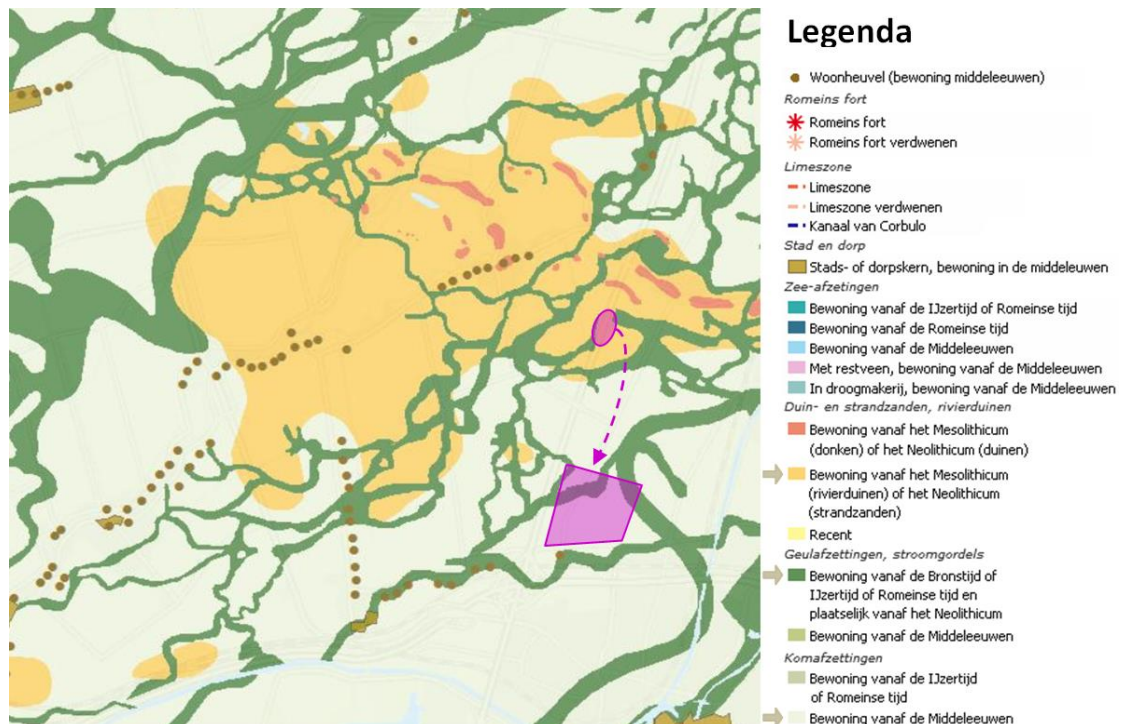
Cultuurhistorie

Het plangebied maakt deel uit van de Alblasserwaard en Vijfheerenlanden. De bewoningsgeschiedenis van de Alblasserwaard en Vijfheerenlanden, waartoe het plangebied behoort, gaat terug tot de prehistorische tijd. In de Romeinse tijd was de oeverwal van de Linge bewoond en langs de grote rivieren lagen Romeinse nederzettingen. Vanaf 1200 werd het gebied omdijkt. Als gevolg hiervan ontstond langs de dijken de karakteristieke lintbebouwing.

11. Archeologie

Het plangebied bevindt zich in een open poldergebied dat deel uitmaakt van de Alblasserwaard / Vijfheerenlanden. Vanuit historisch oogpunt kent dit gebied een beperkte bebouwingsgeschiedenis.

De cultuurhistorische atlas van de provincie Zuid-Holland geeft inzicht in de mogelijk aanwezige cultuurhistorische waarden.

Uitsnede uit cultuurhistorische atlas Zuid-Holland met globale aanduiding plangebied (lichtpaars)

Uit het kaartbeeld blijkt dat de beoogde op- en afritten en een deel van de verbindingsweg zijn gelegen in een gebied met een bewoningsgeschiedenis vanaf het Mesolithicum/Neolithicum. Het betreft hoger gelegen gebieden, die rivierduinen of strandzanden worden genoemd (oranje gebieden op de kaart) die vroege bewoningsgeschiedenis kennen. Hier zijn mogelijk archeologische waarden te verwachten. Een groot deel van de verbindingsweg en het beoogde bedrijventerrein ligt in een zone waar bewoning pas vanaf de Middeleeuwen voorkwam (lichtgroene gebieden op de kaart). Wel is het gebied dooraderd met stroomgordels (donkergroene gebieden op de kaart) waar reeds vroeger bewoning voorkwam.

Op basis van voorgaande moet worden geconcludeerd dat er mogelijk milieueffecten zijn voor het aspect archeologie.

2.3.4 Te onderzoeken milieuaspecten

Op basis van bovenstaande informatie is sprake van enkele aspecten die mogelijk relevant zijn. Alhoewel hierbij niet in alle gevallen verwacht wordt dat sprake is mogelijk negatieve effecten, is toch besloten in het kader van het MER deze aspecten nader te beoordelen. In het MER wordt de voorgenomen activiteit beoordeeld ten aanzien van deze milieuaspecten:

1. Geluid
2. Lucht
3. Geur
4. Water
5. Externe veiligheid
6. Verkeer
7. Slagschaduw

- 8. Duurzaamheid
- 9. Natuur
- 10. Landschap & cultuurhistorie
- 11. Archeologie

In hoofdstuk 4 wordt per milieuthema aangegeven op welk detailniveau deze in het MER behandeld wordt.

3 Referentiesituatie en alternatief

3.1 Referentiesituatie

De referentiesituatie in het kader van de m.e.r. betreft op grond van artikel 7.23 lid 1 sub d Wet milieubeheer 'de bestaande toestand van het milieu, voor zover de voorgenomen activiteit of de beschreven alternatieven daarvoor gevolgen kunnen hebben, alsmede de te verwachten ontwikkeling van dat milieu, indien die activiteit noch de alternatieven worden ondernomen'. De referentiesituatie is dus gedefinieerd als de autonome ontwikkeling van het gebied.

De autonome ontwikkeling in het gebied is dat het plangebied een agrarische bestemming houdt en de beoogde gebiedsontwikkeling niet plaatsvindt. Op korte termijn wordt een besluit genomen (Tracébesluit) over de verbreding van de A27 'Houten – Hooipolder' ten westen van het plangebied. Deze verbreding wordt als autonome ontwikkeling meegenomen in de referentie voor de effectbeoordeling. Er is geen sprake van andere autonome ontwikkelingen binnen de gemeente Gorinchem en Giessenlanden.

3.2 Alternatievenontwikkeling

In een MER moeten 'redelijke alternatieven' worden onderzocht. In dit MER wordt, naast de voorgenomen ontwikkeling, één alternatief beoordeeld. Het alternatief dat in het kader van het MER wordt uitgewerkt, betreft een inrichtingsalternatief.

In dit MER zal geen locatie-alternatief worden beoordeeld. De reden hiervoor is dat het niet zinvol is alternatieve locaties te zoeken. De ontwikkeling van een bedrijventerrein op de locatie Groote Haar is reeds voorzien sinds het einde van de vorige eeuw. De locatie van het beoogde bedrijventerrein heeft nooit ter discussie gestaan. Voorts zijn in de regio geen alternatieven aanwezig voor de aanleg van een bedrijventerrein van 62,5 ha. Tot slot is in regionaal verband consensus over de aanleg van bedrijventerrein Groote Haar op de beoogde plek, welke een regionale functie krijgt. Om deze redenen wordt het niet zinvol geacht een alternatieve locatie te onderzoeken.

Het inrichtingsalternatief zal zien op:

- de ligging van de groen- en watergebieden, waarbij deze worden verplaatst van de noordrand van het bedrijventerrein naar de zuidrand/het midden van het bedrijventerrein;
- de lokalisering van de beoogde windmolens in een rij langs de A27, dus niet aan de noordrand van het bedrijventerrein maar aan de westelijke rand;
- de lokalisering van de beoogde windmolens in een rij langs de oostelijke grens van het bedrijventerrein, dus niet aan de noordrand van het bedrijventerrein maar aan de oostelijke rand;
- locatie / tracering verbindingsweg waarbij deze niet zo dicht mogelijk langs de A27 wordt gelegd, maar parallel langs de Hoogbloklandseweg;
- het mede ontsluiten van het bedrijventerrein Groote Haar via de Haarweg in plaats van alleen via de nieuw aan te leggen verbindingsweg.

4 Detailniveau

4.1 Geluid

Algemeen

Dit aspect betreft allereerst het geluid afkomstig van de bedrijfsactiviteiten die zullen plaatsvinden op het nieuwe bedrijventerrein. Ten tweede betreft dit aspect het geluid afkomstig van de nieuw aan te leggen infrastructuur. Ten slotte betreft dit aspect het geluid afkomstig van de te realiseren windmolens.

Indien een geluidsproducerende functie wordt gerealiseerd in de nabijheid van geluidgevoelige functies, dan geldt de verplichting een akoestisch onderzoek te verrichten naar de geluidsbelasting. Wonen is bijvoorbeeld een geluidgevoelige functie. In de ruime omgeving van het plangebied zijn diverse geluidgevoelige functies gelegen. In het kader van het MER wordt onderzocht of er sprake is van een toename van geluidshinder op bestaande omringende woningen en overige gevoelige functies als gevolg van de gebiedsontwikkeling Grote Haar.

Toetsingscriteria

Voor de beoordeling van het voornemen ten opzichte van de referentiesituatie voor het aspect geluid zal gebruik worden gemaakt van onderzoeken, die in het kader van het nieuwe ontwerpbestemmingsplan uitgevoerd worden. Het aspect geluid zal kwantitatief worden beoordeeld. Er wordt getoetst aan:

- de effecten vanwege geluid op geluidgevoelige functies.

4.2 Lucht

Algemeen

Dit aspect betreft de kwaliteit van de buitenlucht. Onderhavig plan maakt functies mogelijk die verkeer aantrekken. Dit verkeer leidt mogelijk tot een verslechtering van de luchtkwaliteit. Hiernaast is het mogelijk dat op het bedrijventerrein bedrijven worden gerealiseerd, die eveneens enige uitstoot van luchtverontreinigende stoffen met zich meebrengen. Deze aspecten dienen te worden onderzocht.

Mede gezien de bestaande wetgeving (Wet Luchtkwaliteit) gaat de meeste aandacht uit naar de vervuilende stoffen fijn stof (PM_{10} en $PM_{2,5}$) en stikstofdioxide (NO_2). Wat betreft de uitstoot van stikstof (NO_x en ammoniak NH_3) is met name de invloed op natuurgebieden relevant. De uitstoot van stikstof komt daarom aan de orde bij het aspect 'natuur'.

De Wet Luchtkwaliteit (onderdeel van de Wet milieubeheer) beschermt mensen tegen luchtverontreiniging. Hierin zijn onder andere grenswaarden voor vervuilende stoffen in de buitenlucht (o.a. fijn stof en stikstofdioxide) vastgesteld. De wet stelt bij een (dreigende) grenswaardenoverschrijding aanvullende eisen en beperkingen voor ruimtelijke projecten die 'in betekende mate' (IBM) leiden tot verslechtering van de luchtkwaliteit of 'gevoelige bestemmingen' binnen onderzoekzones van provinciale- en rijkswegen. Daarnaast moet uit het oogpunt van een goede ruimtelijke ordening afgewogen worden of het aanvaardbaar is om een plan op een bepaalde plaats te realiseren. Hierbij speelt de blootstelling aan luchtverontreiniging een rol, ook als het project 'niet in betekende mate' (NIBM) bijdraagt aan de luchtverontreiniging.

Toetsingscriteria

Het aspect luchtkwaliteit zal worden onderzocht met gebruikmaking van algemeen beschikbare informatie, alsmede het onderzoek dat in het kader van het bestemmingsplan uitgevoerd wordt. Het betreft een kwantitatieve beoordeling. In het MER wordt voor het aspect lucht getoetst aan de volgende effecten op de luchtkwaliteit:

- effecten vanwege fijn stof-emissies;
- effecten vanwege stikstofdioxide-emissies.

4.3 Geur

Algemeen

De Nederlandse emissierichtlijn lucht (NeR) stelt kaders waarbinnen ruimtelijke ontwikkelingen plaats kunnen vinden voor wat betreft het aspect geur. Ter plaatse van geurgevoelige functies (zoals gebouwen met een verblijfsfunctie) dient sprake te zijn van een goed woon- en leefklimaat. Bij de gebiedsontwikkeling Groote Haar speelt met name de vraag of de bedrijven, die zich vestigen op het bedrijventerrein, in enige mate geurhinder met zich mee zullen brengen. Dit dient nader te worden onderzocht.

Toetsingscriteria

Het aspect geur zal worden onderzocht met gebruikmaking van algemeen beschikbare informatie:

- effecten vanwege geur.

4.4 Water

Algemeen

De beoogde realisatie van bedrijventerrein Groote Haar alsmede de realisatie van nieuwe infrastructuur (nieuwe op- en afritten A27 en nieuwe verbindingsweg) kan effecten hebben op de waterhuishouding.

Toetsingscriteria

Om de effecten hierop in beeld te brengen zal gebruik worden gemaakt van onderzoeken die in het kader van het bestemmingsplan uitgevoerd worden. Het aspect water zal kwalitatief worden beoordeeld. Er wordt getoetst aan:

- effecten op waterhuishouding.

4.5 Externe veiligheid

Algemeen

Het aspect externe veiligheid betreft het risico op een ongeval waarbij een gevaarlijke stof aanwezig is. Deze gevaarlijke stoffen kennen twee verschillende bronnen. Dit zijn de stationaire bronnen (chemische fabriek, lpg-vulpunt) en de mobiele bronnen (route gevaarlijke stoffen). Er wordt bij externe veiligheid onderscheid gemaakt in plaatsgebonden risico en groepsrisico. Het plaatsgebonden risico biedt burgers in hun woonomgeving een minimum beschermingsniveau tegen gevaarlijke stoffen. Het groepsrisico heeft een oriënterende waarde. Voor het plaatsgebonden risico geldt een grenswaarde voor kwetsbare objecten en een richtwaarde voor beperkt kwetsbare objecten.

Voor externe veiligheid is de beoordeling van de toekomstige situatie in het gebied Groote Haar van belang. Hierbij zijn vooral de bestaande risicobronnen van de snelweg A27, de spoorlijn en de hogedruk aardgasleiding relevant. Het onderdeel externe veiligheid beschrijft tevens de risico's als gevolg van het werken met en het transport van gevaarlijke stoffen op het bedrijventerrein voor zover dat zal plaatsvinden. De externe veiligheidssituatie in en rond het gebied Groote Haar worden in de huidige en de toekomstige situatie beschouwd. Effecten op het plaatsgebonden risico en het groepsrisico komen hierin aan bod.

Toetsingscriteria

Om te beoordelen of er vanwege de ontwikkeling sprake is van extra externe veiligheidsrisico's wordt gebruik gemaakt van bestaande informatie en reeds uitgevoerde onderzoeken. Er wordt getoetst aan:

- effecten vanwege externe veiligheidsrisico's.

4.6 Verkeer

Algemeen

De beoogde gebiedsontwikkeling zal effecten hebben op de verkeersdruk in het gebied zelf. Dit dient te worden onderzocht, temeer daar ook het alternatief daarin verschilt ten opzichte van het voornemen.

Toetsingscriteria

Het aspect verkeer zal kwalitatief worden beoordeeld en worden getoetst aan het navolgende criterium:

- effecten op de verkeersdruk op het bestaande en nieuwe wegennet.

4.7 Slagschaduw

Algemeen

In het MER zal aandacht worden besteed aan de slagschaduw door de contour daarvan te bepalen en door te bekijken of daarbinnen objecten gelegen zijn die hiervoor gevoelig zijn.

Toetsingscriteria

Het aspect slagschaduw zal worden beoordeeld op het navolgende criterium:

- hinder vanwege slagschaduw.

4.8 Duurzaamheid

Algemeen

Duurzaamheid wordt in het kader van deze notitie gedefinieerd middels de term “trias energetica”. Hierbij staat zuinig energieverbruik centraal waarbij allereerst het energieverbruik zoveel mogelijk beperken (preventie en besparing), vervolgens zoveel mogelijk duurzame energiebronnen (zon, wind, water, aardwarmte, biomassa) benutten en ten slotte de dan nog noodzakelijke fossiele brandstoffen zo efficiënt mogelijk (hoog rendement) inzetten.

Zowel op internationaal als nationaal niveau heeft Nederland afspraken gemaakt om de uitstoot van broeikasgassen te verminderen. Deze afspraken zijn vastgelegd in wetgeving en klimaatakkoorden tussen Rijk, provincies, VNG en waterschappen. Gemeenten zijn belangrijke partijen in het behalen van de klimaatdoelstellingen, omdat zij dichtbij de burgers en bedrijven staan en daarnaast ook een voorbeeldfunctie hebben.

In het MER wordt onderzocht in welke mate de duurzaamheidsambities voor de gebiedsontwikkeling Groote Haar, en meer specifiek het bedrijventerrein, worden mogelijk gemaakt en welke mogelijkheden er zijn om duurzame energiebronnen toe te passen en het energiegebruik te beperken.

Toetsingscriteria

Om te beoordelen wat de gevolgen zijn voor de duurzaamheidsaspecten wordt gebruik gemaakt van bestaande informatie en reeds uitgevoerde onderzoeken. Er wordt getoetst aan:

- gevolgen energiegebruik en uitstoot CO²,
- gebruik grond- en afvalstoffen en materiaalgebruik.

4.9 Natuur

Algemeen

Natura 2000 gebieden

Natura 2000 is een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden op het grondgebied van de lidstaten van de Europese Unie. Dit netwerk vormt de hoeksteen van het beleid van de EU voor behoud en herstel van biodiversiteit..

Er zal een passende beoordeling worden uitgevoerd, welke als bijlage bij het MER zal worden gevoegd. Omdat het bedrijventerrein Groote Haar een prioritair project is in het kader van de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS), zal in de passende

beoordeling gebruik worden gemaakt van de onderzoeken die in het kader van de PAS zijn uitgevoerd. Er zal verder worden onderzocht in hoeverre de verdere onderdelen van de gebiedsontwikkeling daarin mee genomen kunnen worden.

Weidevogelgebied

Deze gebieden worden beschermd in de Verordening Ruimte 2014 van de provincie Zuid-Holland. Op grond van de verordening geldt, naast de altijd vereiste goede landschappelijke inpassing en mitigatie van de negatieve effecten dat compensatie van het verlies aan waarden wordt vereist. Het compensatiebeleid is vastgelegd in de beleidsregel Compensatie Natuur, Recreatie en Landschap Zuid-Holland (2013).

Voor de beoordeling in het MER van het voornemen ten opzichte van de referentiesituatie wordt gebruikt gemaakt van reeds uitgevoerde of nog uit te voeren natuuronderzoeken. Deze beoordeling betreft een kwalitatieve beoordeling, met dien verstande dat wanneer er sprake is van areaalverlies dit kwantitatief inzichtelijk zal worden gemaakt.

Beschermde soorten

De Flora- en faunawet ziet toe op de algemene soortenbescherming. De wet regelt kort gezegd dat geen schade toegebracht mag worden aan vogels en beschermde dieren of planten.

Om de effecten op de flora en fauna in beeld te brengen zal gebruik worden gemaakt van onderzoeken die in het kader van het bestemmingsplan uitgevoerd zijn of nog uitgevoerd worden. Het betreft een kwalitatieve beoordeling.

In de beoordeling van de effecten van het voornemen en het alternatief op natuur worden de aspecten geluid en licht, voor zover van belang, meegenomen.

Toetsingscriteria

In het op te stellen MER worden de volgende effecten op de natuur besproken:

- effecten op Natura 2000-gebieden;
- effecten op weidevogelgebied;
- effecten op de flora en fauna.

4.10 Landschap & cultuurhistorie

Algemeen

Landschap betreft de fysieke verschijningsvorm van samenhangende ruimtelijke gebieden. Cultuurhistorie is de verzamelnaam voor alle sporen (in het landschap) uit het verleden die verwijzen naar menselijke activiteit.

In het MER zal worden ingegaan op het bestaande landschap in samenhang met de historisch geografische elementen. Deze zijn zichtbaar in het landschap zoals dat in de loop van vele eeuwen door mensen is gevormd, zoals bijvoorbeeld kavelpatronen en wegen. Dit onderdeel houdt sterk verband met de ontstaansgeschiedenis van het landschap en de huidige structuren en opbouw.

Om tot een goede effectbeoordeling voor het onderdeel landschap & cultuurhistorie te komen zullen de volgende stappen worden genomen. Allereerst wordt de ontstaansgeschiedenis van het plangebied verduidelijkt om inzicht te krijgen welke processen het landschap hebben gevormd. Aan de hand daarvan wordt een korte beschrijving en beoordeling gegeven van de huidige, feitelijke toestand van het landschap in het studiegebied ondersteund met kaartmateriaal. Ten behoeve van een goede beoordeling van het aspect landschap & cultuurhistorie is een opsplitsing gemaakt in drie kwaliteitstypen:

- fysieke kwaliteit;
- beleefde kwaliteit;
- inhoudelijke kwaliteit.

Met betrekking tot de fysieke kwaliteit wordt een zo objectief mogelijke beoordeling van de aanwezige landschappelijke en cultuurhistorische waarden gegeven. Bij de beleefde kwaliteit wordt beoordeeld in hoeverre de beschreven karakteristieke landschappelijke en cultuurhistorische waarden nog kunnen worden ervaren. Het gaat als het ware om de visuele beleving van het gebied.

De inhoudelijke kwaliteit vertelt welke informatie het landschap of het landschappelijke of cultuurhistorische object ons biedt. Een gebied kan uniek zijn in Nederland of heel veel kenmerken bezitten van een bepaald landschapstype. Om de inhoudelijke kwaliteit te beoordelen wordt gekeken of er veel vergelijkbare landschapstypen binnen dezelfde regio of in Nederland zijn. Daarnaast wordt gekeken of het landschap veel informatie verschaft, bijvoorbeeld over de ontstaansgeschiedenis en of de karakteristieke kenmerken van het betreffende landschapstype nog aanwezig zijn. Bij de beoordeling zal ook inzichtelijk worden gemaakt hoe de voorgenomen ontwikkeling al dan niet bijdraagt aan de samenhang en de kwaliteit van het landschap.

Toetsingscriteria

Het aspect landschap en cultuurhistorie zal worden onderzocht met gebruikmaking van algemeen beschikbare informatie. Om de effecten van het voornemen inzichtelijk te maken, wordt een kwalitatieve beoordeling gemaakt. In het MER wordt het aspect landschap & cultuurhistorie getoetst aan:

- versterking/behoud/verlies fysieke landschappelijke kwaliteiten;
- versterking/behoud/verlies leefbaarheid landschap;
- versterking/behoud/verlies inhoudelijke kwaliteiten.

4.11 Archeologie

Algemeen

Dit facet betreft fysieke sporen in/op de bodem die informatie verschaffen over vroegere menselijke samenlevingen.

Het criterium voor de beoordeling van dit thema vormt de mate van aantasting dan wel versterking van de aanwezige archeologische waarden in het plangebied. Daarbij dient een onderscheid gemaakt te worden tussen verwachte archeologische waarden en vastgestelde archeologie (vindplaatsen en monumenten). In het kader van het MER zullen de vastgestelde waarden zo nauwkeurig mogelijk binnen het plangebied worden begrensd en gewaardeerd en worden de risico's op het aantreffen van nieuwe vindplaatsen (de archeologische verwachting) zo veel mogelijk geëxpliciteerd.

Er wordt gebruik gemaakt van algemeen beschikbare informatie, de onderzoeken die reeds in het kader van de vroegere planvorming uitgevoerd zijn, alsmede de het archeologische onderzoek dat in het kader van het nieuwe bestemmingsplan uitgevoerd wordt. Om de effecten van het voornemen inzichtelijk te maken wordt zowel een kwalitatieve als kwantitatieve beoordeling gemaakt.

Toetsingscriteria

In het MER wordt het aspect landschap & cultuurhistorie getoetst aan:

- effecten op archeologische (verwachtings)waarden.

4.12 Wijze van beoordeling

Aangezien het voornemen bestaat uit drie duidelijk te onderscheiden onderdelen, namelijk ten eerste de realisatie van een nieuwe bedrijventerrein, ten tweede de realisatie van een windmolenpark en ten derde realisatie nieuwe infrastructuur (nieuwe op- en afritten A27, nieuwe ontsluitingsweg), zal de effectbeoordeling van de voornoemde aspecten deels eerst per planonderdeel plaatsvinden, voor er wordt gekomen tot een integrale effectbeoordeling over dat aspect. Dit geldt echter alleen voor die aspecten waar dit onderscheid zinvol is. Onderstaand schema brengt dit in beeld.

Aspect	Beoordeling bedrijventerrein	Beoordeling windmolens	Beoordeling weg + op/afrit A27
1. Geluid	Separaat en integraal	Separaat en integraal	Separaat en integraal
2. Lucht	Integraal	Nee / n.v.t.	Integraal
3. Geur	Integraal	Nee / n.v.t.	Nee / n.v.t.
4. Water	Integraal	Nee / n.v.t.	Integraal
5. Verkeer	Integraal	Nee / n.v.t.	Integraal
6. Externe veiligheid	Separaat en integraal	Separaat en integraal	Separaat en integraal
7. Slagschaduw	Nee/n.v.t.	Separaat	Nee/n.v.t.
8. Duurzaamheid	Integraal	Integraal	Nee / n.v.t.
9. Natuur	Integraal	Integraal	Integraal
10. Landschap & cultuurhistorie	Integraal	Integraal	Integraal
11. Archeologie	Integraal	Integraal	Integraal

4.13 Beoordelingskader

4.13.1 Onderzoekscriteria

In hoofdstuk 2 is aangegeven welke milieuaspecten betrokken worden in de beoordeling van de alternatieven op de milieugevolgen. Daarbij is vermeld welke toetsingscriteria gehanteerd worden.

In de onderstaande tabel is het gehele beoordelingskader geschetst met de te beoordelen milieuaspecten en bijbehorende toetsingscriteria.

Milieuaspect	Toetsingscriterium
1. Geluid	– effecten vanwege geluid
2. Lucht	– effecten vanwege fijn stof-emissies – effecten vanwege stikstofdioxide-emissies
3. Geur	– effecten vanwege geur
4. Water	– effecten op waterhuishouding
5. Externe veiligheid	– effecten vanwege externe veiligheidsrisico's
6. Verkeer	– effecten op de verkeersdruk op het bestaande en nieuwe wegennet
7. Slagschaduw	– hinder vanwege slagschaduw
8. Duurzaamheid	– gevolgen energiegebruik en uitstoot CO ₂ , – gebruik grond- en afvalstoffen en materiaalgebruik.
9. Natuur	– effecten op Natura 2000-gebieden – effecten op weidevogelgebied – effecten op de flora en fauna
10. Landschap & cultuurhistorie	– versterking/behoud/verlies fysieke landschappelijke kwaliteiten – versterking/behoud/verlies beleefbaarheid landschap – versterking/behoud/verlies inhoudelijke kwaliteiten
11. Archeologie	– effecten op archeologische (verwachtings)waarden

4.13.2 Wijze van beoordeling

Het alternatief en de voorgenomen ontwikkeling worden beoordeeld op de in vorige paragraaf genoemde effecten ten opzichte van de referentiesituatie.

De beoordeling vindt plaats aan de hand van een vijfpuntsschaal.

- Grote verslechtering
- Aanmerkelijke verslechtering
- 0 Geen noemenswaardige verbetering of verslechtering
- + Aanmerkelijke verbetering
- ++ Grote verbetering

De scores van de effectbeoordeling moeten niet worden gezien als een absolute beoordeling. Het geeft een indicatie van het effect weer.

5 Procedure en planning

5.1 Rol van de actoren

De gemeente Gorinchem is de initiatiefnemer van de ontwikkeling, waarvoor de m.e.r. wordt doorlopen. De planvorming wordt in samenwerking gerealiseerd met de gemeente Giessenlanden.

Voor het vaststellen van het bestemmingsplan Bedrijventerrein Grote Haar, met inbegrip van de windturbines, is de raad van de gemeente Gorinchem bevoegd gezag. De gemeenteraad van Giessenlanden stelt het bestemmingsplan vast voor het grootste deel van de verbindingsweg en de nieuwe op- en afritten op de A27. Bij de bestemmingsplannen wordt het MER als bijlage gevoegd.

5.2 Contactgegevens

Initiatiefnemer

Gemeente Gorinchem

De heer R.H. (Ron) Osenga

Stadhuisplein 1

4205 AZ, Gorinchem

Postbus 108

4200 AC, Gorinchem

Tel.: 0183 - 659 311

Fax: 0183 - 63 05 40

E-mail: r.osenga@gorinchem.nl

Bevoegde gezagen bestemmingsplannen

Gemeente Gorinchem (bedrijventerrein, deel ontsluitingsweg en windturbines)

De heer R.H. (Ron) Osenga

Stadhuisplein 1, 4205 AZ, Gorinchem

Postbus 108, 4200 AC, Gorinchem

Tel.: 0183 - 659 311

Fax: 0183 – 630 540

E-mail: r.osenga@gorinchem.nl

Gemeente Giessenlanden (op- en afritten A27 + deel ontsluitingsweg)

De heer J. (Joris) Joosen

Groeneweg 33, 4223 MD Hoornaar

Postbus 1, 4223 ZG Hoornaar

Tel.: 0183 - 583 838

Fax: 0183 – 581 480

E-mail: j.joosen@giessenlanden.nl

Procedure

Het voornemen om de m.e.r. te doorlopen, wordt aangekondigd door middel van een publicatie van een kennisgeving in het de plaatselijke huis aan huis weekbladen in beide gemeenten en in de Staatscourant. De kennisgeving wordt tezamen met de notitie reikwijdte en detailniveau verzonden aan relevante bestuursorganen en belanghebbende organisaties. Die instanties worden in de gelegenheid gesteld om een mening te geven over deze notitie reikwijdte en detailniveau.

Tegelijkertijd wordt de notitie reikwijdte en detailniveau gedurende drie weken ter inzage gelegd, binnen welke termijn een zienswijze kan worden ingebracht betreffende de inhoud van de notitie. Eventuele inhoudelijke reacties op de gebiedsontwikkeling Groote Haar, kunnen in het kader van het voorontwerpbestemmingsplan worden ingebracht. De zienswijzen op voorliggende notitie kunnen betrekking hebben op de onderwerpen/milieuthema's die in het MER worden onderzocht als ook de diepgang waarmee dit onderzoek wordt uitgevoerd.

De reacties kunnen schriftelijk en per mail worden aangeleverd bij de contactpersoon van de desbetreffende gemeente.

Er wordt geen reactienota opgesteld naar aanleiding van de ingebrachte reacties. In het MER wordt in een aparte paragraaf aandacht besteed tot welke aanpassingen in het onderzoeksveld en de onderzoeksbreedte van de milieubeoordeling de ingebrachte reacties hebben geleid.

In het kader van deze notitie wordt geen advies gevraagd aan de Commissie voor de m.e.r..

5.3 Raadpleging

De notitie reikwijdte en detailniveau m.e.r. is bedoeld om relevante bestuursorganen, wettelijke adviseurs en belanghebbenden te informeren over de aanpak van de milieueffectstudie en om hen te raadplegen.

De volgende instanties worden in ieder geval geraadpleegd:

- Provincie Zuid-Holland
- Inspectie Leefomgeving en Transport (Ministerie infrastructuur en milieu)
- Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie, Directie Regionale Zaken, Vestiging West
- Ministerie van I&M / Rijkswaterstaat Zuid-Holland
- de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
- Veiligheidsregio ZHZ
- Keyrail b.v. (Betuweroute)
- Waterschap Rivierenland
- Natuur- en recreatieschap Lingegebied
- Zuid-Hollandse Milieufederatie/Natuur en Milieufederatie Zuid-Holland (NMZH)
- LTO
- Gebiedsplatform Alblasserwaard-Vijfheerenlanden
- Natuur- en vogelwacht
- Stichting Groene Hart.

5.4 Planning

De planning is erop gericht dat de voorontwerpbestemmingsplannen tezamen met het MER in januari 2016 ter inzage wordt gelegd en gelijktijdig ter advisering aan de Commissie voor de m.e.r. ter advisering worden verzonden. Dit betekent dat direct na de terinzagelegging van voorliggende notitie gestart wordt met het opstellen van het MER. De verwachting is dat de bestemmingsplannen circa eind 2016 worden vastgesteld.